Verpleegkunde verandert … onze kern blijft.

Beste verpleegkundigen,

Het verpleegkundig beroep is volop in beweging. Nieuwe wetgeving, veranderende zorgnoden , complexere patiëntensituaties en evoluties binnen het zorglandschap én de verpleegkundige opleidingen zorgen ervoor dat ons beroep sterk evolueert. Dat brengt kansen met zich mee, maar roept ook vele vragen op. Wat verandert er? Wat blijft hetzelfde? Wie neemt welke rol op? En hoe zorgen we ervoor dat we samen de best mogelijke zorg blijven bieden?

Die vragen zijn terecht. Binnen ZOL willen we hier niet afwachten, maar bewust richting geven. Daarom vinden we het belangrijk om jullie niet alleen correct te informeren over de hervormingen binnen het verpleegkundig beroep, maar ook samen stap voor stap vorm te geven aan wat deze veranderingen in de praktijk betekenen. Vandaag zijn nog niet alle antwoorden volledig duidelijk, maar net daarom willen we hierover open communiceren, ervaringen delen en samen zoeken naar een werkbare en gedragen invulling binnen onze teams.

Iedere verpleegkundige die vandaag binnen ZOL werkzaam is, zal binnen onze organisatie de rol van VVAZ (verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg) kunnen opnemen. We beseffen dat dit voor velen nieuwe vragen met zich meebrengt. Net daarom willen we maximaal inzetten op duidelijke communicatie, begeleiding en ondersteuning op de werkvloer.

Samen met het ZOL Talent Center bouwen we de komende periode verder aan een opleidingsaanbod dat verpleegkundigen ondersteunt in deze veranderende context. Daarbij vertrekken we bewust vanuit onze visie op verpleegkunde binnen ZOL. Die visie, gebouwd rond **kennis, empathie en communicatie**, vormt voor ons geen theoretisch document, maar een praktisch kompas voor samenwerking, professionele ontwikkeling en kwaliteitsvolle zorg.

“Want net door al die veranderingen wordt één ding heel duidelijk: de kern van verpleegkunde blijft overeind.”

Jullie staan elke dag dicht bij de patiënt. Jullie zien wat verandert, merken signalen op, luisteren naar wat gezegd wordt en soms ook naar wat niet gezegd wordt. Jullie brengen informatie samen, stemmen af met collega’s en zorgen ervoor dat de patiënt niet verdwijnt achter onderzoeken, procedures of afspraken. Dat is de kracht van verpleegkunde.

We weten dat er veel informatie op jullie afkomt. Toch vragen we jullie om deze tekst goed door te nemen en hierover in gesprek te gaan met collega’s en leidinggevende binnen jullie team. Niet omdat alles nieuw is, maar omdat het belangrijk is dat we dezelfde taal spreken over wat verpleegkunde vandaag betekent binnen ZOL. Alleen door informatie te delen, vragen bespreekbaar te maken en samen constructief mee vorm te geven aan veranderingen, kunnen we elkaar blijven versterken in de dagelijkse praktijk. Verpleegkunde evolueert. Maar de kracht blijft dezelfde: samen zorgen voor kwaliteitsvolle, veilige en mensgerichte zorg, elke dag opnieuw.

namens: Impactgroep ‘VVAZ – basisverpleegkundige’ – Hoofdverpleegkundigen – Zorgcoördinatoren - Divisiemanagers – Directie zorg.

Waar staan we dan samen voor?

Naarmate de verpleegkundige praktijk evolueert, blijft het belangrijk om duidelijkheid te bewaren over de kern en fundamenten van ons beroep. Wat verbindt ons, over campussen, diensten en functies heen? Wat herkennen we in elkaars werk? En welke taal gebruiken we om te zeggen waar verpleegkunde binnen ZOL voor staat?

Vanuit die vragen groeide een gezamenlijke **visie op verpleegkunde**. Deze visietekst werd opgebouwd vanuit de kennis, ervaring en waarden van onze hoofdverpleegkundigen. Geen tekst om van buiten te leren, maar een kompas voor de praktijk: een manier om woorden te geven aan wat jullie elke dag doen: **zorg bieden met kennis als basis, empathie als houding en communicatie als verbinding.**

De volledige visietekst en het filmpje met het ‘waarom’ achter deze visie, vind je door de QR-code te scannen of te surfen naar **www.zol.be/visie-op-verpleegkunde.**

“De kapstokken uit de visie op verpleegkunde bieden houvast. Ze geven mij vertrouwen om dit samen met het team verder vorm te geven.”

hoofdverpleegkundige Mieke Vlassak

VISIE IN HET KORT

Verpleegkunde in ZOL vertrekt vanuit sterke vakkennis, empathie en duidelijke communicatie. We handelen professioneel, veilig en met aandacht voor wat elke patiënt nodig heeft.

Onze **kennis** helpt ons om juist te observeren, klinisch en empathisch te redeneren en doordachte keuzes te maken. Onze **empathie** zorgt ervoor dat we ook de mens achter de zorgvraag blijven zien. Onze **communicatie** verbindt patiënt en partner in zorg, familie, verpleegkundigen, artsen , paramedici en andere zorgverleners.

Verpleegkundigen nemen verantwoordelijkheid, denken mee en brengen belangrijke signalen binnen in het team. We werken samen over diensten, disciplines en campussen heen, met respect voor elkaars expertise.

Nieuwe technologie, opleiding en innovatie zien we als kansen om onze zorg sterker te maken. In een veranderende zorgomgeving blijven we samen groeien, bijleren en onze verpleegkundige rol versterken.

Zo bouwen we samen aan verpleegkunde waarin kwaliteit, veiligheid en menselijkheid centraal staan.

Wettelijke hervormingen, wat betekent dit voor onze job?

De federale hervormingen van het verpleegkundig beroep roepen vragen op. Dat begrijpen we.

Wat verandert er precies? Wat betekent dit voor mijn rol? Wie doet wat? En hoe zorgen we ervoor dat we samen goede en veilige zorg blijven bieden?

We willen de hervormingen niet brengen als een lijst van wat wel of niet mag. Natuurlijk werken we binnen de wettelijke kaders, maar verpleegkunde is meer dan een 'handelingenlijst'. In de praktijk gaat het vooral over goede samenwerking, duidelijke afspraken en verantwoordelijkheid opnemen voor de patiënt.

Wat verandert, is dus niet de waarde van het verpleegkundig beroep. Wat verandert, is hoe we onze zorg nog duidelijker organiseren rond de patiënt, het team en de context waarin we werken.

"We werken binnen nieuwe wettelijke kaders maar verpleegkunde herleiden tot lijstjes van wat wel of niet mag, doen we niet."

"De visie op verpleegkunde geeft concrete handvaten om hoofdverpleegkundigen te helpen om teamleden gericht te ondersteunen in hun groei, met opleiding en vorming op maat."

Divisiemanager David Fransen

podcast over de hervormingen (2025)

Wat zijn de grote lijnen van de hervormingen?

1 Samen sterk in zorg : verschillende rollen, één verantwoordelijkheid.

De hervormingen maken duidelijker welke verpleegkundige rollen er zijn en hoe we samen zorg opnemen. Dat betekent niet dat we verpleegkunde willen opsplitsen in aparte hokjes. Wel willen we helder maken hoe elke rol bijdraagt aan dezelfde opdracht: samen veilige, kwaliteitsvolle en mensgerichte zorg bieden. Vanaf juli 2026 maakt de basisverpleegkundige volwaardig deel uit van het zorgteam. De VVAZ (verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg) en de basisverpleegkundige beschikken elk over een eigen lijst met technische handelingen.

2 Niet alleen de handeling telt, maar ook de zorgsituatie

De vraag is niet alleen: "Mag ik deze handeling uitvoeren?" Minstens even belangrijk is: "In welke situatie gebeurt dit?" Is de zorg stabiel, voorspelbaar en minder complex, dan kan de basisverpleegkundige autonoom werken. Wordt de situatie complexer of minder voorspelbaar, dan is meer overleg, afstemming en samenwerking nodig met de VVAZ (Verpleegkundige Verantwoordelijk voor Algemene Zorg) en arts. De samenwerking met zorgkundigen blijft identiek.

3 Afspraken op de afdeling binnen een gestructureerd zorgteam als een praktische houvast.

Bij complexere zorg werken verpleegkundigen niet los van elkaar, maar binnen een gestructureerd zorgteam. Dat betekent: duidelijke rollen, goede afspraken, overleg op het juiste moment en samen verantwoordelijkheid opnemen rond de patiënt.

Die samenwerking stopt niet binnen het verpleegkundig team. Ook artsen en andere gezondheidszorgbeoefenaars maken deel uit van de zorg rond de patiënt. Goede afstemming met hen is nodig om signalen te delen, beslissingen te ondersteunen en de zorg veilig en kwaliteitsvol te organiseren.

De hervormingen zullen pas werken als ze vertaald worden naar de dagelijkse praktijk. Daarom zijn afdelingsafspraken, zorgplannen, procedures en goede rapportage belangrijk. Ze helpen om duidelijk te maken wie wat doet, wanneer je overlegt, hoe je zorg opvolgt en hoe je samen veiligheid bewaakt.

De VVAZ neemt hierin een rol op in coördinatie en afstemming binnen het zorgteam, maar zorg blijft altijd een gedeelde opdracht

4 Bevoegdheid, bekwaamheid en ADL vragen bewuste inschatting

Elke verpleegkundige blijft verantwoordelijk om alleen handelingen uit te voeren waarvoor hij of zij bevoegd én bekwaam is. Daarnaast kunnen sommige eenvoudige activiteiten van het dagelijks leven, onder voorwaarden, ook door niet-zorgprofessionals worden opgenomen. Dat maakt de verpleegkundige inschatting net belangrijker: wat kan veilig, wat vraagt opvolging en wanneer is professionele zorg noodzakelijk?

MEER INFO:
Zorgnet Icuro: https://shorturl.at/sYn8F
FOD Verpleegkunde: https://shorturl.at/zwohd
AUVB: https://shorturl.at/V6yll
www.netwerkverpleegkunde.be

Hoe vertalen we deze hervormingen naar de verpleegkundige zorg in ZOL?

De basisverpleegkundige is een volwaardige zorgprofessional binnen het zorgteam.
Vanaf juli 2026 verwelkomen we binnen ZOL ook basisverpleegkundigen ; zij hebben een eigen technische handelingenlijst en krijgen een volwaardige plaats in onze teams.

Iedereen die vandaag als verpleegkundige binnen ZOL werkt, zal binnen onze organisatie de rol van VVAZ kunnen opnemen.
Iedereen die vandaag als verpleegkundige binnen ZOL werkt, inclusief de huidige HBO5-verpleegkundigen, zal binnen onze organisatie de rol van VVAZ opnemen. Wie sinds 2023 gestart is in de HBO5-opleiding, studeert af als basisverpleegkundige.

Complexe zorg vraagt gedeelde inschatting.
Binnen ZOL werken we dan in een gestructureerd zorgteam: elke verpleegkundige blijft verantwoordelijk om zorg op te nemen waarvoor hij of zij bevoegd én bekwaam is. Bevoegd zijn betekent dat je een handeling wettelijk mag uitvoeren. Bekwaam zijn betekent dat je ze ook veilig, correct en met voldoende kennis kan uitvoeren in de concrete zorgsituatie.

Duidelijke afspraken helpen ons om samen dezelfde richting uit te werken.
Afdelingsafspraken, zorgplannen en rapportage geven houvast in de dagelijkse praktijk. Ze maken duidelijk wie wat opneemt, wanneer overleg nodig is en hoe we samen de veiligheid van de patiënt bewaken. De komende periode bouwen we hier verder op voort, met aandacht voor verdere verfijning en toepassing in de dagelijkse praktijk.

Studenten opleiden doen we niet naast onze zorg ; het is een deel van hoe we verpleegkundigen sterker maken.
Door studenten volwaardig te betrekken in de zorgpraktijk, ervaren zij van bij de start waar verpleegkunde voor staat: zorg bieden met kennis als basis, empathie als houding en communicatie als verbinding. Tegelijk versterken stages ook het team zelf: ze nodigen uit tot vertragen, uitleggen, samen nadenken en blijven leren. Zo bouwen we vandaag, samen met studenten, aan de verpleegkundigen van morgen — en aan een zorgcultuur waarin leren, werken en zorgen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Betrek patiënten en naasten als partner in zorg.
Binnen partner in zorg bekijken we samen met patiënt en naasten wat zij veilig en haalbaar kunnen opnemen. De verpleegkundige blijft belangrijk in de inschatting, uitleg en opvolging. Zo wordt zorg gedeeld, zonder veiligheid en kwaliteit uit het oog te verliezen.

Kennis, empathie en communicatie zijn niet alleen onze visie. Ze vormen ook de basis van hoe we blijven groeien.
ZOL ondersteunt verpleegkundigen in hun groei met een modulair opleidingsaanbod rond kennis, empathie en communicatie. Vanaf het najaar kunnen verpleegkundigen, in overleg met hun hoofdverpleegkundige, bekijken welke modules aansluiten bij hun rol, ervaring en groeinoden.

Blijven groeien hoort bij verpleegkunde

De hervormingen nodigen ons uit om bewust te blijven groeien in onze rol, met aandacht voor kwaliteit, samenwerking en professionele groei.

Daarin willen we jullie als organisatie ondersteunen. Onder meer door vanaf het najaar te starten met een modulair opleidingsaanbod, opgebouwd rond onze drie pijlers: kennis, empathie en communicatie.

De modules vertrekken vanuit de praktijk en helpen je sterker te staan in je dagelijkse zorg: in klinisch redeneren, samenwerken, duidelijk communiceren, omgaan met moeilijke situaties en professioneel handelen binnen je rol.

“De modulaire opleiding wordt opgebouwd rond de drie pijlers van onze visie : kennis, empathie en communicatie.”

In overleg met je hoofdverpleegkundige bekijk je welke modules aansluiten bij jouw eigen rol en groeivragen. Zo wordt leren geen extra opdracht, maar een ondersteuning om met vertrouwen je rol op te nemen.

“Ik geloof dat verpleegkundigen observaties, expertise en betrokkenheid samenbrengen. In samenwerking met het interdisciplinair team trachten we zorg écht op maat van de patiënt te organiseren. Net in die verbindende rol ligt onze kracht.”

Hoofdverpleegkundige
Elfi Goris

Modulair opleidingsaanbod: groeien in je rol

Waarom?

Omdat de zorg én het verpleegkundig beroep evolueren. ZOL wil verpleeg-kundigen onder-steunen om sterk in hun rol te staan, vanuit onze visie op verpleegkunde.

Vertrekpunt

Kennis - Empathie - Communicatie

Voor wie?

Voor verpleegkundigen binnen ZOL, in overleg met de hoofdver-pleegkundige

Vanaf wanneer?

Vanaf het najaar 2026

Hoe?

Praktijkgericht, modulair, haalbaar en afgestemd op jouw rol en groeinoden

De 3 bouwstenen van het aanbod

Kennis

- Klinisch redeneren
- Dienstspecifieke opleiding
- Ziekenhuisbrede thema's
- Zorgateliers
- Casuïstiekbespreking op de afdeling
- Wetgevend kader
- ...

Empathie

- Patiëntgericht werken
- Omgaan met emoties van patiënt en familie
- Empathisch reageren in moeilijke situaties
- Rouw, verlies en trauma in de zorgcontext
- Professionele nabijheid en grenzen
- ...

Communicatie

- Verbindend communiceren met patiënt en familie
- Omgaan met weerstand, spanningen en agressie
- Cultuursensitief communiceren
- Interdisciplinaire communicatie en samenwerking
- ....

Met dit modulair aanbod wil ZOL verpleegkundigen ondersteunen om met kennis, empathie en communicatie sterk in hun rol te staan, vandaag én morgen.

Klinisch leiderschap

Hoe werkt het?

1 in gesprek

Samen met je hoofdverpleeg-kundige bekijk je waar je verder in wil of moet groeien.

2 je kiest modules

Je volgt die modules die aansluiten bij jouw rol, ervaring en ontwikkelnoden.

3 praktijk-gericht leren

Korte sessies, concrete thema's en onmiddellijke vertaling naar de werkvloer.

4 toepassen in je team

Wat je leert, neem je mee naar de praktijk en bespreek je mee in het team.

Wat mag je verwachten?

- geen klassiek opleidingspakket, maar gerichte ondersteuning
- modules die aansluiten bij de dagelijkse zorgpraktijk
- ruimte voor groei in je rol
- leren met impact op kwaliteit, patiëntveiligheid en samenwerking

"De hervormingen bieden een kans om kritisch naar onze zorgprocessen te kijken en ze verder te optimaliseren. Zo versterken we de organisatie van zorg en blijven we inzetten op nog betere en veiligere zorg."

Zorgcoördinator Jorien Stassen

De veranderingen binnen de verpleegkundige rollen raken ons allemaal. Bespreek ze daarom binnen je team en met je leidinggevende.

→ Wat werkt goed?
→ Wat roept vragen op?
→ Wat hebben jullie nodig om deze verandering samen waar te maken?

Jouw ervaring op de werkvloer is belangrijk.
Laat je stem horen.

Ziekenhuis Oost-Limburg